

HLAVNÍ TÉMA

ÚSKALÍ PRÁVNÍHO VZTAHU SE ZAHRA NIČNÍM SUBJEKTEM

V dnešní době je celkem běžným jevem, že osoby, ať už právnické či fyzické, uzavírají různé druhy právních vztahů se subjekty, jenž nemají sídla, popřípadě bydliště v České republice. Často si však tyto osoby neuvědomují, že právní vztah se zahraničním subjektem se neřídí stejnými podmínkami jako vztah se subjektem tuzemským. V případech, kdy se strany dostanou do sporu, je nutné určit, zda se vůbec smlouva řídí českým právem a zda je možné podat žalobu v České republice.



Právní řády a soudiště

Jedná se tedy zejména o problematiku rozhodného práva a soudiště. Nejvhodnějším řešením je v tomto případě volba – a to jak rozhodného práva, tak soudiště. Stačí do smlouvy uvést doložku ve smyslu: „Veškeré spory z této smlouvy, jakož i platnost, se řídí českým právem. K řešení sporů je příslušný např. obecný soud prodávajícího/Obvodní soud pro Prahu 5 apod.“ Tyto dvě jednoduché věty často dokážou zjednodušit případné vymáhání pohledávky za zahraničním subjektem. V případech, kdy strany nevolí rozhodné právo a soudiště, je nutné postupovat buď dle přímé normy, nebo podle kolizních norem. Přímé normy jsou často obsaženy v mezinárodních smlouvách, které mezi sebou státy uzavírají a řeší konkrétní problémy při jednání mezi subjekty ze dvou či více států. Kolizní normy jsou obsaženy také buď v mezinárodních smlouvách, nařízeních EU či v zákoně o mezinárodním právu soukromém. Kolizní norma neupravuje konkrétní problematiku, pouze nám je schopna odpovědět na otázku, který právní řád máme použít a ve kterém státě podat žalobu. Záleží také na tom, zda je zahraniční subjekt ze státu, který je členem EU či nikoliv.

Úskalí rozhodnosti práva a místa podání žaloby

Pro účely tohoto článku budeme předpokládat neexistenci přímé normy. V případě použití kolizních norem však mohou nastat následující situace. Za prvé rozhodné je české právo a příslušný je český soud. V tomto případě je pro věřitele poměrně snadné

uplatnit svůj nárok u soudu, ať už za pomoci právního zástupce či svépomocí. Ve druhém případě je sice rozhodné české právo, ale žaloba musí být podána ve státě dlužníka, tj. v zahraničí, případně rozhodné právo je zahraniční a žaloba musí být podána v České republice. Za této situace již nastává problém, a to např. v komunikaci se soudem, jelikož žaloba musí být podána v úředním jazyku státu, ve kterém soud sídlí. Problematickým by také mohlo být obstarání právního zastoupení, jelikož čeští advokáti zpravidla neznají procesní pravidla zahraničních soudů ani zahraniční právo, a stejně je tomu u zahraničních advokátů. Zároveň v případech, kdy musí soud rozhodovat o nároku, který se řídí zahraničním právem, je pravděpodobné, že rozhodnutí bude trvat velmi dlouho. Soudce si musí zahraniční právní úpravu nastudovat, což není snadné. Například ve Velké Británii se k zahraniční úpravě přistupuje jako k důkazu, takže soud úpravu nezjišťuje, ale žalobce ji musí prokázat. V posledním případě může nastat situace, že rozhodným je zahraniční právo a také žaloba musí být podána ve státě dlužníka. Za této situace je nejjednodušší se obrátit na zahraničního advokáta, který záležitost vyřídí. Je však nutné počítat se zvýšenými náklady nejen na překlady přípisů od žalovaného a soudu, soudní poplatek, ale také na odměnu advokáta a problematičtější komunikaci.

Nezaplacení dluhu, exekuce, poplatky a osvědčení rozsudku

Další úskalí ve vztahu se zahraničním subjektem nastává i v případech, že úspěšně projdete soudním řízením. Pokud Vám dlužník na základě rozhodnutí dobrovolně svůj závazek nesplní, můžete jej vymáhat prostřednictvím exekuce. Tuto je možné nařídit všude, kde má dlužník majetek, což však u zahraničního subjektu zpravidla je pouze v zahraničí. Jestliže spor rozhodl zahraniční soud dlužníka, můžete podat exekuční návrh v zahraničí bez dalšího.

číst více na www.pravniprostor.cz

Mgr. Martina Nová | AK FABIAN & PARTNERS

Na právním portálu Právní prostor.cz naleznete v nejbližších 14 dnech i tato témata:

„Moderní odbory“ – odbory nového typu nebo nový business?

Desatero oddlužovací novely

Změny v právní úpravě ochranných známek

Kdo si hraje, nezlobí?

WWW.PRAVNIPROSTOR.CZ



MONITOR PERSONALISTIKA



OTÁZKY A ODPOVĚDI Z PRACOVNĚ PRÁVNÍ PORADNY

ZJISTIT VÍCE

STRUČNĚ

LIMITY PRO VÝDAJOVÉ PAUŠÁLY SE OPĚT ZVYŠUJÍ!

S účinností od 1. dubna 2019 došlo ke změně pravidel pro uplatnění tzv. výdajových paušálů. Již za letošní zdaňovací období si tak mohou fyzické osoby mající příjmy ze samostatné činnosti snížit základ daně o výdaje až ve výši 1,6 milionu korun, a to podle druhu vykonávané činnosti.

[celý článek](#)

7 AKTUALIT K OCHRANĚ OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Jaké jsou nejčastější přetrvávající prohřešky při zpracování osobních údajů? Jaké případy musel úřad pro ochranu osobních údajů v posledním půlroce řešit a jak vypadá rozhodovací praxe? Výběr těch nejzajímavějších novinek přinášíme v našem článku.

[celý článek](#)

AKTUÁLNÍ OTÁZKY NÁJMU BYTU A DOMU

Nájemní bydlení je otázkou, která se týká podstatné řady z nás, neboť všichni někde bydlíme nebo byty pronajímáme. Ve svém příspěvku se budu věnovat nejvíce aktuálním otázkám, tj. problematice smluvní pokuty a jistoty, přes téma úročení jistoty, až po aktuální judikaturu Nejvyššího soudu, která se vztahuje zejména k výpovědi ze strany pronajímatele.

[celý článek](#)

NOVÁ PRAVIDLA PRO ZÁJMOVÉ CHOVY PSŮ A KOČEK

Do legislativního procesu aktuálně míří v souladu s Plánem legislativních prací vlády na rok 2018 stěžejní a dlouho očekávaná právní norma, která zavádí nová pravidla pro zájmové chovy psů – návrh zákona, kterým se mění zákon č. 246/1992 Sb., o ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Novela“). Jaké změny předloha Ministerstva zemědělství přináší?



V souvislosti s novým obsahovým pojetím § 7a („Ochrana psů a koček při rozmnožování“) zavádí Novela přelomovou definici pojmu „množirna“. Právní předpisy doposud tento pojem neznají a nevymežují, a také veřejnosti není chápán jednotně.

Z kynologického hlediska, resp. z perspektivy chovatelské etiky se „množením“ rozumí jakákoliv

reprodukce zvířat bez průkazu původu, ať již komerční nebo nekomerční povahy. Z tohoto pohledu se zásadně nerozlišuje, zdali k uvedené činnosti dochází za účelem zisku anebo z pouhé nedbalosti, případně nezodpovědnosti. Za množitele jsou v uvedeném smyslu považováni i ti, kteří připouští reprodukci svých „nepapírových“ jedinců, aniž by se za množitele subjektivně považovali. V mediálním a celospolečenském pojetí se termínem „množirna“ obvykle označuje velkochov anebo hromadění zvířat, tj. doposud právem blíže nedefinovaný způsob chovu, resp. držení psů, který je v praxi často uskutečňován pro komerční účely a který doprovázejí některé závažné jevy. Nejvýraznější z nich je nedostatečná péče o zvířata a často i daňové úniky při prodeji. Novela se drží druhého pojetí a pojem „množirna“ vymezuje jako „zařízení, ve kterém jsou chováni a rozmnožováni psi nebo kočky v nevhodných podmínkách, které

způsobují jejich utrpení, a ve větším počtu, který jim neumožňuje uspokojovat jejich fyziologické, biologické nebo etologické potřeby“, přičemž „množirnou“ se rozumí i takové zařízení, jehož „hlavním cílem činnosti není rozmnožování zvířat nebo dosažení zisku“ (§ 7a odst. 1 zák. č. 246/1992 Sb., ve znění Novely). Množirna je tedy legislativně koncipována tak, aby obsahovala nejtypičtější znaky, které jsou s tímto pojmem v praxi spojovány. Mezi uvedené znaky patří především chov zvířat v nevhodných podmínkách a zároveň chov zvířat ve větším počtu. Jedná se o takový počet zvířat v daném zařízení, který zvířatům neumožňuje uspokojovat jejich fyziologické, biologické a etologické potřeby. V souladu s ustálenou judikaturou se „větším počtem zvířat“ rozumí nejméně sedm zvířat.

Číst více na www.pravniprostor.cz

JUDr. et PhDr. Zuzana Rennerová | advokátka, Animal Eye

JUDIKATURA

ÚSTAVNĚ KONFORMNÍ VÝKLAD KONKURENČNÍ DOLOŽKY

II. senát Ústavního soudu (soudce zpravodaj Vojtěch Šimíček) vyhověl ústavní stížnosti a zrušil rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2018, č. j. 21 Cdo 1922/2018-273, neboť jím bylo porušeno vlastnické právo a právo na podnikání stěžovatelky zaručené čl. 11 odst. 1 a čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod ve spojení se zásadou pacta sunt servanda plynoucí z čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky.

Stěžovatelka (obchodní firma) se u Městského soudu v Brně jako bývalý zaměstnavatel žalobou domáhala, aby byla bývalé zaměstnankyní (vedlejší účastnice řízení) uložena povinnost zaplatit stěžovatelce částku 420.000 Kč s úroky z prodlení. Žalobu odůvodnila tím, že u ní žalovaná pracovala na základě pracovní smlouvy obsahující konkurenční doložku, v níž se zavázala zdržet se po dobu jednoho roku po ukončení pracovního poměru výkonu výdělečné činnosti, která by byla shodná s předmětem činnosti stěžovatelky nebo která by měla vůči ní soutěžní povahu. Stěžovatelka se zavázala poskytnout žalované přiměřené peněžité vyrovnání ve výši průměrného měsíčního výdělku za každý měsíc plnění tohoto závazku. Pro případ nesplnění závazku žalované byla sjednána smluvní pokuta ve výši průměrného ročního platu, tedy (při základní měsíční mzdě žalované ve výši 35.000 Kč) celkem 420.000 Kč. Bylo prokázáno, že žalovaná porušila svůj závazek zdržet se konkurenčního jednání, neboť se nechala na čtyři dny zaměstnat u společnosti, která vykonává činnost, jež má soutěžní povahu k předmětu činnosti stěžovatelky. Navzdory krátké době nového zaměstnání žalované stěžovatelka uplatnila svůj nárok plynoucí ze zmíněné konkurenční doložky a s ní související smluvní pokuty.

Městský soud rozsudkem ze dne 26. 4. 2017 žalované uložil, aby stěžovatelce zaplatila částku 35.000 Kč s příslušenstvím a současně rozhodl, že stěžovatelka je povinna zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení částku 114.032 Kč.

[celý článek](#)

KASAČNÍ STÍŽNOST SPRÁVNÍHO ORGÁNU

Když správní orgán žádá o odkladný účinek kasační stížnosti, musí doložit, že nepřiznáním odkladného účinku vznikne nenahraditelná újma.

Nejvyšší správní soud v rozsudku, sp. zn. 4 Azs 249/2018, zopakoval, že pokud o odkladný účinek žádá správní orgán, pak je možno jej přiznat pouze v ojedinělých případech, kdy hrozí „nenahraditelná újma“. Stávající judikatura příkladmo uváděla vrácení řídičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi a udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku.

K těmto teoretickým situacím podle Velvyslanectví v Hanoji měla přibýt také situace, kdy by musel úřad zahájit stovky správních řízení, která by pak v případě úspěchu ve věci opět musel zastavit pro nezákonnost. Nejvyšší správní soud mu však nevyhověl. Podle soudu odkladný účinek chrání především adresáty veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy. Zde však jde pouze o „jednorázovou administrativní zátěž“ správního orgánu, která odkladný účinek, resp. nenahraditelnou újmu nezakládá.

[celý článek](#)

ROZHOVOR

JOSEF BAXA

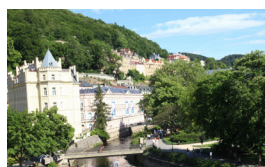


Soudce při výkonu svého mandátu disponuje obrovskou mocí, neboť jeho jediné rozhodnutí může člověka od základu změnit život. Není však na justiční představitele činěn přílišný mediální tlak? V rozhovoru odpovídal historicky první předseda obnovené vrcholné instance správního soudnictví, toho času soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Josef Baxa. Prozdíral napříkřad, jaký profesní typ kolegy by na NSS uvítal, podělil se o svůj recept na ideální formu odpočinku od pracovních povinností a řeč byla např. i o plošném zveřejňování širokého spektra soudních rozhodnutí či rozšíření nepřijatelnosti kasačních stížností.

Aktuální procesně-právní otázkou je rozšíření nepřijatelnosti kasačních stížností jako institutu, který by pomohl odbřemnit velmi vytiženému Nejvyššímu správnímu soudu. Část právnické obce se však proti tomuto kroku poměrně ostře vyhradila. Podají se podle Vás tuto změnu prosadit, a jakou konkrétní podobu by dle Vašich představ měla mít?

Ano, myslím, že dlouhodobě přetíženému NSS by tato úprava pomohla. Není to všelék, ale taková první pomoc, která by ovšem zdůraznila trend, jenž musí dříve či později nastoupit, a tím je selekce případů přijímaných k věcnému projednání a rozhodnutí. Vidím, že jsme zahlceni do jisté míry banalitami, které nemáme řešit, protože jsme na sporné právní otázky opakovaně v minulosti odpověď dali. Jak Ústavní soud, tak Nejvyšší soud takový prostředek mají – odmítnutí ústavní stížnosti pro zjevnou neopodstatněnost či dovolání pro nepřítupnost je u nich jasně převažující způsob rozhodnutí o těchto opravných prostředcích.

pokračování na straně 3



XXVII. Konference Karlovarské právnické dny 2019

13. - 15. 6. 2019 Grandhotel Ambassador, Karlovy Vary

www.kjt.cz



NOVELA ZÁKONA O FINANČNÍ KONTROLE

Dne 16. 5. 2019 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 126/2019 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.

Ministerstvo financí k této novele o desítku změnových bodů v důvodové zprávě vysvětluje, že je gestorem implementace evropské směrnice 2011/85/EU o požadavcích na rozpočtové rámce členských států. Ta byla do českého právního řádu primárně implementována zákonem č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, zákonem č. 25/2017 Sb., o sběru vybraných údajů pro účely monitorování a řízení veřejných financí, a vyhláškou č. 312/2014 Sb., o podmínkách sestavení účetních výkazů za Českou republiku (tzv. konsolidační vyhláška státu). V roce 2016 byl předložen navíc návrh zákona o řízení a kontrole veřejných financí, který měl úplnou transpozici směrnice do českého právního řádu dokončit. Byl však Senátem zamítnut a následně v Poslanecké sněmovně již neschválen.

Směrnice přitom členským státům uložila povinnost nastavit systémy řízení a kontroly veřejných financí ve všech organizacích sektoru vládních institucí. Smyslem tohoto požadavku Evropské unie mělo být zajištění dostupnosti spolehlivých fiskálních údajů jakožto nutného předpokladu pro výkon dohledu a monitorování, které má umožnit rychlou reakci v případě neočekávaného rozpočtového vývoje členských států.

Aktuální novela byla zpracována v návaznosti na řízení o porušení smlouvy vedené proti České republice pro nesplnění povinnosti notifikace k této směrnici. Směrnice totiž, dle důvodové zprávy, nebyla do uplynutí transpoziciční lhůty řádně transponována, tudíž doposud nebyla ani plně implementována. Vzhledem k tomu, že v roce 2014 bylo České republice zasláno formální upozornění na nedodržení termínu transpozice této směrnice, bylo Ministerstvo financí jakožto gestor povinno zpracovat návrh právní úpravy, jež výše popsané uvede do korektního stavu. Takovou úpravu má nakonec přinést právě publikovaný zákon, jehož účinnost má být transpozice výše uvedených směrnice řádně ukončena.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

NOVELA ZÁKONA O MAJETKOVÉM VYROVNÁNÍ S CÍRKVEMI A ZÁKONA O DANÍCH Z PŘÍJMŮ

Dne 16. 5. 2019 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 125/2019 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi) a zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Tato svým rozsahem krátká novela mění každý ze zmíněných zákonů jediným změnovým bodem má, dle důvodové zprávy, znamenat zdanění finanční náhrady poskytované v rámci finančního vypořádání mezi státem a církvemi a náboženskými společnostmi v intencích zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi.

Zákon byl po celou dobu svého projednávání bouřlivě diskutován. Poté, co byl v lednu tohoto roku ve třetím čtení Poslaneckou sněmovnou schválen, jej po únorovém projednání na půdě Senátu druhá komora Parlamentu svým usnesením zamítla. Poslanecká sněmovna pak na své dubnové schůzi na původním návrhu zákona setrvala, veto Senátu přehlasovala a zákon byl tak schválen.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

VYHLÁŠKA O MATERIÁLNÍM VYBAVENÍ A STANDARDECH VÝKONU FUNKCE INSOLVENČNÍHO SPRÁVCE

Dne 16. 5. 2019 byla ve Sbírce zákonů publikována pod č. 121/2019 Sb. vyhláška o materiálním vybavení a standardech výkonu funkce insolvenčního správce. Vydána Ministerstvem spravedlnosti v intencích insolvenčního zákona a zákona o insolvenčních správcích nově vymezuje obsah požadavků na materiální vybavení insolvenčního správce a na plnění některých povinností insolvenčního správce.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

ČLÁNEK

STŘET PRAVIDEL TZV. INSOLVENČNÍHO NAŘÍZENÍ A NAŘÍZENÍ BRUSEL I



Soudní dvůr Evropské unie nedávným rozsudkem vyjasnil možný střet působnosti tzv. insolvenčního nařízení a nařízení Brusel I. Níže shrnujeme zásadní body zmíněného rozsudku a jeho možné dopady na insolvenční řízení s mezinárodním prvkem zejména ve vztahu na nařízení upravující insolvenční řízení.

[číst více na \[www.pravniprostor.cz\]\(http://www.pravniprostor.cz\)](#)

FIKCE UZNÁNÍ NÁROKU A ROZSUDEK PRO UZNÁNÍ, ANEB DVA ROKY POTÉ



Uplynuly již více jak dva roky od zasedání pléna Ústavního soudu, které se zabývalo ústavností právní úpravy zakotvené v ustanovení § 114b odst. 5 o.s.ř. ve spojení s ustanovením § 153a odst. 3 o.s.ř., tj. fikci uznání žalovaného nároku v případě nepodání vyjádření k žalobě v rámci soudem stanovené lhůty a vydáním rozsudku pro uznání.

[číst více na \[www.pravniprostor.cz\]\(http://www.pravniprostor.cz\)](#)

ROZHOVOR

... Naproti tomu NSS musí meritorně projednat každou kasační stížnost v sebebálnější věci a rozhodnout o ní rozsudkem. Je přitom orgánem zabývající se věcí jako čtvrtý v pořadí (předtím správní orgány obou stupňů a krajský soud). Výhrady části právnícké obce pramení z nepochopení institutu nepřijatelnosti. Ten máme v soudním řádu správním od roku 2005 a umíme s ním citlivě zacházet. Nikdy se nestalo, že by naše rozhodnutí o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost zrušil Ústavní soud pro odepření přístupu k soudu. Ale tím, že azylovou agendou, kde je dosud nepřijatelnost aplikována, se zabývá jen nepatrná část odborné veřejnosti, mají ostatní zřejmě strach, že budeme všechno odmítat. To skutečně nehrozí. Vlastní judikaturou jsme si nastavili přísná kritéria nepřijatelnosti a dodržujeme je.

To, zda bude zákon prosazen a přijat, nevíme. V odpovědných kruzích panuje dost velký nezáměr na tom, aby NSS efektivně fungoval jako dřív. Návrh zákona leží v Poslanecké sněmovně od poloviny července 2018 a dosud neprošel ani prvním čtením...

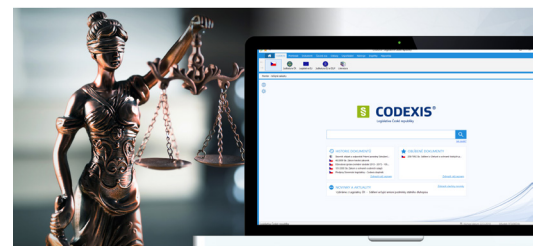
Jste předsedou rozšířeného senátu a redakční rady Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Dokázal byste mezi všemi rozhodnutími, která Vám za dobu Vaší bohaté praxe prošla pod rukama, vybrat jedno, jež Vám utkvělo v paměti, ať už z jakýchkoliv důvodů?

Vybrat jedno by bylo nespravedlivé vůči jiným. Na webu lze nalézt mnoho rozhodnutí, která mají uvedené přívlasky. Důležitá rozhodnutí jsou ta, která přinesou spravedlnost tomu nejslabšímu ve sporu s mocným a silným a ukáží v praxi princip skutečné rovnosti před zákonem. Nebo ta, která ovlivní správným směrem praxi celé soustavy správních orgánů, třeba daňové správy. A konečně ta, která posunou vývoj práva, najdou cestu z houští neustále se měnících předpisů, přinesou právní jistotu.

[celý rozhovor](#)

Karolina Drachovská | redaktor

CODEXIS®



KOMPLETNÍ A AKTUÁLNÍ ZNĚNÍ ZÁKONŮ

Výklady. Články. Komentáře.
Právní informace v souvislostech.

ZJISTIT VÍCE

PRÁVNÍ PROSTOR

Chcete si přečíst i starší čísla časopisu PRÁVNÍ PROSTOR?

Staňte se registrovaným uživatelem portálu a získajte přístup do archivu časopisu

ZAREGISTROVAT SE